

اولین های دولت سیزدهم در زمینه رفاه عمومی

آغاز رتبه بندی معلمان پس از ۱۰ سال، تغییر بنیادی کنکور، اجرای طرح دارویار، بیمه رایگان ۶ میلیون نفر و ۴ میلیون زوج نابارور شروع ساخت ۱/۵ میلیون مسکن و....

محمد علی ابیطبی
فعال سیاسی

ضرورت ایجاد همبستگی درون دولت

شکی در این نیست که آقای رئیسی به عنوان شخص رئیس جمهور و دولت ایشان بر مردمی بودن و برقرار کردن ارتباط شخصی با مردم تلاش زیادی داشته و دارد به همین دلیل در کمتر از یک سال سفر به همه استان ها را در کارنامه ایشان نقطه مثبتی می دانم، چرا که از نظر فرهنگی و تاریخی ارتباط رئیس جمهور با مردم در اقصی نقاط کشور موجب نوعی امیدواری و دلگرمی برای مردم است. به نظرم از این دلگرمی اگر دیگر اعضای دولت بهره برداری کنند در روند و فرایند فعالیت دولت موثر خواهد بود اگر چه برخی معتقدند کار دولت رفت و آمد به استان ها و شهرها نیست، دولت و رئیس جمهور کارش برنامه ریزی و اجرای برنامه هاست. سفرهای استانی با این سرعت و با این وسعت نکته مثبتی است اما درباره نکته منفی دولت سیزدهم باید گفت از این همدلی سران قوا که برای آن هزینه های زیادی هم شده است، استفاده مناسبی نمی شود و همبستگی جدی و سیاست های پیوسته و مشخصی در درون دولت به وجود نیاورده است. برای مثال با وجود این که توجه اصلی آقای رئیسی به مسائل معیشتی مردم است اما اقدام برخی اعضای دولت عملاً نقطه مقابل شعارهای ایشان بوده است. نقطه ضعف دوم از نظر من سایه انداختن مسائل حاشیه ای بر مسائل اصلی است. مثلاً اگر کسی در سیاست خارجی با چالش مواجه شده نباید روی مسائل حاشیه ای انگشت بگذارد از جمله سختگیری ها و تنگ نظری های فرهنگی. فرصت دادن به طیف های تندرو در حوزه های مختلف موجب می شود که ارتباط مخاطبان با دولت کمتر شود. مثلاً اقدامات یا سخنان وزیر ارشاد، وزارت فرهنگ و ارشاد را در مقابل جامعه هدف این نهاد قرار داده یا تصمیمات منطقه ای اجازه نمی دهد که تصمیمات دولت در یک منطقه ای به ثمر برسد. این ها اثر مستقیم بر دلسردی جامعه از دولت می گذارد. بر خلاف آن چه آقای رئیسی گفته بودند، نمی خواهیم برجام را با معیشت مردم گره بزنیم. به نظرم بیشترین پیوند معیشت مردم با برجام در دولت آقای رئیسی خورده است.

در حوزه رفاه اجتماعی هم دولت سعی کرده است در طول بیش از یک سالی که از شروع آن می گذرد تا حدودی کارنامه موفقی از خود به جا بگذارد که در میان آن ها از جهش مسکن سازی، رتبه بندی معلمان، افزایش حقوق کارگران و بازنشستگان، تحت پوشش بیمه قرار گرفتن زوج های نابارور و ... دیده می شود. به طور مثال پس از ۱۰ سال در حوزه آموزش و پرورش، طرح رتبه بندی معلمان آغاز شده و کنکور هم قرار است بعد از نیم قرن با چهره های دیگر از سال آینده برگزار شود. مهم ترین طرح حوزه بهداشت و درمان کشور هم در دولت سیزدهم با عنوان دارویار از یک ماه پیش کلید خورد. طرح خوبی که البته نیاز به نظارت جدی در زمینه اجرا دارد. در این گزارش به بررسی برخی از وعده های مطرح شده از سوی دولت در حوزه اجتماعی پرداخته ایم.

آغاز ساخت ۱/۵ میلیون مسکن

ساخت ۴ میلیون مسکن طی ۴ سال از وعده های اصلی دولت سیزدهم بود که از همان ابتدای آغاز به کار دولت روند اجرای آن با ثبت نام از متقاضیان شروع شد. به همین منظور سال گذشته حدود ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در طرح نهضت ملی مسکن ثبت نام کردند. به گفته مسئولان حالا ساخت بیش از ۱/۵ میلیون واحد مسکن آغاز شده است. براساس آمار اعلام شده از سوی وزارت راه و شهرسازی ۹۵۴ هزار و ۲۳۸ واحد در مراحل مختلف پیشرفت فیزیکی قرار دارند و ۴۲۹ هزار و ۲۷۵ واحد نیز کلنگ زنی و عملیات اجرایی آن ها آغاز شده است. همچنین برای یک میلیون و ۵۳۵ هزار و ۲۷۶ واحد دیگر هم زمین تأمین شده است. البته در این طرح مشکلاتی هم وجود دارد که عموماً به همکاری نکردن بانک ها در ارائه تسهیلات برمی گردد. به جز این، عضو هیئت مدیره سازمان ملی زمین و مسکن از تأمین ۲۲ هزار هکتار زمین برای طرح

نهضت ملی مسکن خبر داده و گفته «بیش از ۶ هزار و ۵۰۰ هکتار اراضی مازاد شناسایی و درخواست اخذ اسناد تمام این اراضی به سازمان ثبت اسناد کشور ارائه شده که اگر این دو موضوع محقق شود، بیش از ۴۰ هزار هکتار زمین در اختیار طرح نهضت ملی مسکن قرار می گیرد که می تواند با احتساب سایر ظرفیت های قانون، زمین ۴ میلیون واحد مسکونی از این طرح را تأمین کند.»

«دارویار»؛ طرحی خوب، نیازمند نظارت قوی

در اصلاح ساختار بیمارانه ای به کالاهای اساسی طرحی به نام دارویار با هدف اصلاح سیاست های اختصاص ارز به حوزه دارو و مقابله با قاچاق آن اجرایی شد و براساس آن ارز دولتی این حوزه حذف شد (به جز داروهای خارجی بدون مشابه داخلی و تجهیزات پزشکی) و قیمت دارو برای حمایت از تولید داخلی و مقابله با قاچاق آن افزایش پیدا کرد. اما برای تحمیل نشدن این هزینه ها به بیماران، مابه التفاوت ارز دولتی و نیمایی به انتهای چرخه تأمین دارو یعنی بیمه ها منتقل شد و کلیه داروهای دارای افزایش قیمت تحت پوشش بیمه قرار گرفتند. یعنی از این پس یارانه دارو در اختیار شرکت های بیمه قرار گرفت؛ و ارز دولتی به حلقه آخر زنجیره تأمین دارو، یعنی مصرف کننده آن تعلق می گیرد. به این ترتیب با انتقال یارانه دارو به سازمان های بیمه گر، ما به التفاوت افزایش قیمت ها توسط بیمه ها پرداخت می شود و تغییر قیمت های دارو متوجه بیماران نخواهد بود. از مزایایی که برای این طرح گفته شده توزیع یارانه دارو متناسب با نیاز بیماران، بهره مندی همه دهک ها از یارانه، تغییر نکردن پرداخت از جیب بیماران، اجرای بیمه همگانی برای آحاد مردم، برقراری پوشش بیمه ای برای داروهایی که پیش از این زیر پوشش حمایت های بیمه ای نبوده اند، اصلاح الگوی مصرف دارو و کاهش تقاضای القایی، مهار قاچاق معکوس، رشد صادرات رسمی دارو و حمایت ویژه از داروهای مصرفی بیماران خاص و صعب العلاج ذکر شده است. این طرح خوب که از ۲۳ تیرماه آغاز شده اما در شروع باتوجه به آماده نبودن برخی زمینه ها و پرداخت نشدن سهم بیمه ها باعث افزایش قیمت برخی اقلام دارویی شد که به همین منظور ۷۳ هزار میلیارد تومان برای پرداخت به بیمه ها برای جبران پرداختی از جیب بیماران در نظر گرفته شده که البته در مرحله اول ۴ هزار میلیارد آن به بیمه ها پرداخت شده است.

آغاز اجرای رتبه بندی های معلمان پس از ۱۰ سال

از دیگر اقدامات دولت در حوزه رفاه اجتماعی اجرایی شدن طرح رتبه بندی معلمان پس از ۱۰ سال است. طرح رتبه بندی معلمان براساس اعلام مسئولان وزارت آموزش و

پرورش فرایندی است که منجر به ارتقای کیفیت در این حوزه می شود و هدف مستقیم آن افزایش حقوق نیست اما منجر به افزایش حقوق هم می شود. براساس اعلام رئیس جمهور، با پایان زمان قانونی دولت برای ابلاغ آیین نامه اجرایی، قانون رتبه بندی معلمان با هدف افزایش رضایت شغلی و کیفیت بخشی آموزشی از شهریور ۱۴۰۱ اجرایی خواهد شد. گفته می شود ۸۰۶ هزار معلم مشمول رتبه بندی خواهند شد. دیگر اقدام شاخص هم تغییرات بنیادی در کنکور است که با مصوبه اخیر شورای انقلاب فرهنگی پس از نیم قرن چهره کنکور را تغییر خواهد داد. حذف دروس عمومی از آزمون، تأثیر قطعی ۴۰ درصدی سوابق تحصیلی و برگزاری کنکور به صورت ۲ بار در سال، ۳ تغییر و تفاوت کنکور سال ۱۴۰۲ در مقایسه با کنکورهای گذشته خواهد بود. طرح نگه داشت نخبگان هم در شورای عالی با حضور رئیس جمهور مصوب شده که براساس آن در جذب اعضای هیئت علمی، سهمیه خاصی برای نخبگان در نظر گرفته خواهد شد و ۲۰ درصد از سهمیه دانشگاه ها به نخبگان اختصاص می یابد.

لبخند بیمه به ۴ میلیون زوج نابارور

یکی دیگر از اقدامات دولت تصویب پوشش بیمه ای خدمات ناباروری بود. براساس اطلاعاتی که پایگاه اطلاع رسانی دولت درباره این مصوبه منتشر کرده و همچنین گفته های سخنگوی دولت؛ تمام زوج های نابارور که تعداد آن به حدود ۴ میلیون زوج می رسد حتی اگر تحت پوشش هیچ بیمه پایه ای نباشند می توانند از خدمات بیمه ناباروری استفاده کنند. از هزینه های خدمات تشخیصی و درمانی ناباروری تا خدمات تخصصی. همچنین تداوم بیمه پایه درمان و تأمین منابع لازم برای تحقق آن به نحوی که ۳۱ میلیون نفر از جمعیت کشور در سال ۱۴۰۰ به ۳۶ میلیون نفر در سال ۱۴۰۱ افزایش یافته است که شامل جمعیت روستایی و گروه های آسیب پذیر به صورت رایگان و بدون پرداخت هزینه بیمه است. اعتبار پیش بینی شده در سال ۱۴۰۱ معادل ۳۱/۷ هزار میلیارد تومان است که نسبت به عملکرد ۱۹ هزار میلیارد تومان سال ۱۴۰۰ حدود ۶۶ درصد افزایش داشته است.

* اجرای برنامه های حمایتی، بیمه ای و توانمندسازی اجتماعی برای جامعه هدف سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام (ره) با اعتباری معادل ۵۴/۳ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ در مقایسه با سال ۱۴۰۰ با ۳۶ درصد رشد همراه شد.

* افزایش اعتبار صندوق های بازنشستگی، اعتبار منظور شده برای صندوق بازنشستگی کشوری، لشکری و فولاد در سال ۱۴۰۰ معادل ۱۶۵ هزار میلیارد تومان بوده که با رشدی معادل ۲۹ درصد در سال ۱۴۰۱ به ۲۱۳/۰۰۰ میلیارد تومان افزایش یافته است.

